

Samhällsbyggnadsförvaltningens
miljöavdelning, Trelleborgs kommun

Boverket

Yttrande gällande Boverkets förslag till föreskrifter om skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljö samt om hushållning med vatten och avfall; med konsekvensutredning, d.nr. 29/2022

En remiss gällande Boverkets förslag till föreskrifter om skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljö samt om hushållning med vatten och avfall har remitterats till Samhällsbyggnadsförvaltningen i Trelleborgs kommun för yttrande.

Boverket presenterar ett förslag till nya föreskrifter om skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljö samt om hushållning med vatten och avfall.

Författningsförslaget preciserar kraven i

1. 3 kap. 9 § plan- och byggförordningen (2011:338), PBF, att byggnader ska vara projekterade och utförda på ett sådant sätt att det inte medför en oacceptabel risk för användarnas eller grannarnas hygien eller hälsa,
2. 3 kap. 20 § PBF, att byggnader ska vara projekterade och utförda på ett sådant sätt att de medger god hushållning med vatten, och
3. 8 kap. 4 § första stycket 9 plan- och bygglagen (2010:900), PBL, att byggnader ska ha de tekniska egenskaper som är väsentliga i fråga om hushållning med avfall.

Förslaget bygger på en ny regelmodell för Boverkets byggregler. Regelmodellen har arbetats fram inom ramen för ett regeringsuppdrag till Boverket att se över bygg- och konstruktionsreglerna.

De nya föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 juli 2024. Samtidigt upphävs motsvarande regler om hygien, hälsa och miljö samt om hushållning med vatten och avfall i Boverkets byggregler (2011:6) – föreskrifter och allmänna råd, BBR. Den nya författningen föreslås ha en övergångstid om ett år.

Avdelning 1 innehåller övergripande bestämmelser om bland annat tillämpningsområdet, byggprodukter, projektering, utförande och kontroll. Avdelning 2 innehåller bestämmelser vid uppförande av nya byggnader. Avdelning 3 innehåller bestämmelser vid ändring av byggnader. Bestämmelserna reglerar hur anpassning och avsteg från kraven i avdelning 2 får göras vid ändring av byggnader.

Målet för Boverkets regelarbete är att författningsförslaget ska ha en tydlig struktur där krav ställs på funktion. Författningsförslaget formuleras som teknik- och materialneutrala verifierbara funktionskrav. När föreskrifterna uttrycks som funktionskrav, utan den begränsning som de allmänna rådens normerande roll kan innebära, tydliggörs det att byggherrar får frihet att föreslå egna lösningar som uppfyller föreskrifterna. Därigenom främjas kostnadseffektiva lösningar och nytänkande som på längre sikt kan bidra till att förbättra produktiviteten och pressa byggkostnaderna.

Boverket har inte identifierat någon ökning av produktionskostnader som direkt konsekvens av författningsförslaget. Boverket bedömer att författningsförslaget kommer att få begränsade direkta konsekvenser för tillämpningen jämfört med hur de gällande allmänna råden tillämpas i dag. Direkta kostnadsmässiga konsekvenser för berörda aktörer uppstår framför allt till följd av tid för inläring, anpassning av arbetssätt och kompetensutveckling.

Boverket bedömer också att författningsförslaget inte kommer få direkta konsekvenser för människors skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljö eller hushållning med vatten och avfall. Författningsförslaget innebär i grunden samma skydd för människors hälsa som BBR och innebär få ändringar med avseende på vilka krav som ställs på byggnader. Byggherrar kan dock oftare behöva göra riskbedömningar i enskilda situationer, vilket kan kräva annan kompetens än vad som är fallet med dagens regler.

Handböcker, standarder, branschstandarder och branschöverenskommelser kommer att få en viktig roll vid tolkning av byggreglerna. Mycket av detta utvecklingsarbete och förvaltning av befintlig kunskap förväntas kunna ske via branschen.

Se nedan yttrande från samhällsbyggnadsförvaltningens miljöavdelning.

Kraven på fuktsäkerhetsdokumentation och luftkvalitetsdokumentation är viktiga för att tillse att nya byggnader inte medför oacceptabla hälsorisker. Fel relaterade till vatten och fukt är bland de vanligaste byggfelen. Det innebär ett utökat krav för byggherrar på redovisning med dokumentation av projektering och resultatet av genomförda kontroller, vilket därmed medför behov av mer resurser på kompetensutveckling inom området.

Boverkets nya förslag kan leda till ett ökat behov av extern expertkompetens när det gäller byggnaders utformning med hänsyn till hygien, hälsa och miljö. Projektörer och kontrollansvariga kan i högre utsträckning bli inkopplade i byggprojekt. Kravet på luftkvalitetsprojektering och fuktsäkerhetsprojektering i författningsförslaget kan göra att projektören i ett tidigt skede ska formulera krav på luftkvalitet utifrån byggnadens avsedda användning. Genom att involvera ansvariga projektör tidigare i projektet än i dag ger det bättre möjligheter att optimera byggnaden med hänsyn till luftkvalitet och fuktsäkerhet. Funktionskontrollanter kan behöva tydligare underlag för att kunna bedöma om en ny okonventionell lösning uppfyller föreskriften eller en avtalad funktion.

Förslaget kommer att innebära ändrade arbetssätt och ökat behov av utbildning även för kommunen. Genom kravet på fackmässighet får kommunen ett tydligare mandat att ställa krav på att handlingarna har tillräckligt god kvalitet. Författningsförslagets fokus på kompetens och fackmässighet kan bidra till att kvalitén på de handlingar som ska presenteras höjs.

Risken med att byggherrar efterfrågar nya metoder och lösningar kan medföra olika tolkningar av vilka lösningar och åtgärder som är tillräckliga. Det kan medföra ökat tillsynsbehov för kommunen.

Det krävs tydliga insatser för tillräcklig kompetensutveckling för byggherrar, projektörer, kontrollansvariga och tjänstemän i kommuner. En samsyn mellan kommuner är viktig för att uppnå syftet med det nya förslaget.

Kommentarer till förslaget till föreskrifter:

Kap 3 5§, timmedelvärde behöver anges då halter varierar, svårt att mäta annars

2§ acceptabelt? Ska inte formeln följas?

4 kap 4§ viktigt även med tillgång till skugga vid värmeböljor

5 kap 2§ rumshöjd, mininivå bör anges

6 kap 2§ varmt...högre temp. Individuella upplevelser, svårbedömt.

7 :2 75% är lite högt

7:4 Oacceptabla risker: oklara formuleringar

7:7 gamla byggnaden bör åtgärdas före nybyggnation

Texten för Legionella:

Utformning av systemet anges ej i tillräcklig omfattning, längden på röret fram till blandaren får ej vara för lång (då kan legionellabakterier växa till)

8:14 vad är annat slag (sjövtv, regnvtv, återvunnet tvn) Separerat vatten/återvunnet tvn från duschvattnet).

9:3 bra med anpassning till 9 kap 7 §, borde även informera om att enskilda avlopp ska uppfyllas enligt MB, det ska inte uppstå olägenhet för människors hälsa och miljö

9:4 det ska inte uppstå olägenhet, 1 meter tas bort (minsta godtagbara nivå tas bort) förebygg med rening av rökgaser

Skadedjur:

1. Skadedjur, vad menas "om inte är orimligt med hänsyn till byggnadens utformning eller användning.
2. Kap 11 gäller inte en- och två bostadshus. Vad är byggnader där det inte uppkommer något av fall vid användning eller drift.

11:3 hur tillvaratas anställdas/arbetsplatsers intressen, utan hälsorisker

Sid 185

Formuleringen "får" innebär att byggherren har rätt att anpassa och göra avsteg från kraven. Det innebär att kraven för nya byggnader inte är direkt tillämpbara vid ändring av byggnader.

Bestämmelsen tydliggör att det måste finnas skäl för att vid ändring av byggnad anpassa och göra avsteg från de krav som gäller vid uppförandet av nya byggnader. Av bestämmelsen framgår också vilka skäl som kan vara giltiga för att göra sådana anpassningar och avsteg. Bestämmelsen anger dock inte hur.

Det kan finnas situationer då det enda sättet att minska en risk för människors liv eller hälsa medför en ökad risk ur en annan aspekt. Till exempel skulle krav på barnsäkerhet kunna leda till en försämring av dagsljusfaktorn. I en sådan situation behöver de bägge riskerna vägas mot varandra. Utgångspunkten måste dock alltid vara att om möjligt tillgodose bägge kraven. Kravet på tillgänglighet och

användbarhet har en stark ställning i PBL, och kan också vara skäl att försämra byggnadens egenskaper avseende hygien, hälsa och miljö.

Sid 187. Positivt med anpassning till ändrad användning.

Kap 13 positivt med hänsyn till människors hälsa (pcb, asbest, gaser). Men negativt med "ändå bibehållas", behöver då inkapsling, förstärkt ventilation eller uppmärkning.

Oacceptabel risk, vag formulering, hur tolka? Huvudregel att det ska tas bort.

Ändrings omfattning i för hållande till användningen är bra!

Dagsljus 0,8 % godtas ny bestämmelse (vindar, butikslokal).

Sid 194 positivt att inkludera även ändring av användningen

För Samhällsbyggnadsförvaltningens miljöavdelning,

Ingela Gammelby, Per-Arne Johansson och Johan Pettersson